Opgave I.1 (30%)

Vurdering af og kommentering af:

a) Rentabiliteten

I absolutte tal gælder, at både omsætningen og egenkapitalen er stigende. Der er et mindre fald i overskuddet fra 1999 til 2000, men dette mere end opvejes af en stigning fra 2000 til 2001; der er således tale om en mindre stigning i overskuddet over perioden som helhed.

Niveauet for både afkastningsgrad og egenkapitalens forrentning er tilfredsstillende i sammenligning med tal fra Danmarks Statistik og afkastet af en passiv investering i obligationer. Det fremgår ligeledes af de to tal, at der tjenes på fremmedkapitalen.

Udviklingen i de to nøgletal følger tendensen i overskuddet.

Faldet fra 1999 til 2000 skyldes fald i såvel overskudsgrad som aktivers omsætningshastighed, hvorimod stigningen fra 2000 til 2001 alene skyldes, at omsætningen stiger mere end den samlede kapitalanvendelse (dvs. der er tale om en stigning i aktivernes omsætningshastighed).

Niveauet af såvel overskudsgrad som aktivernes omsætningshastighed er branchebestemt.

Det er et plus, dersom konklusionerne ikke er alt for kategoriske, og dersom det nævnes, at niveauet af nøgletallene afhænger af de metoder, der anvendes ved udarbejdes af årsregnskabet og ikke mindst vurderingen af aktiverne.

Mere nuancerede iagttagelser er også et plus. F.eks. kan det bemærkes, at faldet i aktivernes omsætningshastighed fra 1999 til 2000 delvis kan forklares med investeringer i både materielle anlægsaktiver og værdipapirer.

Da omsætningshastighederne for varelagre og varedebitorer er konstante, er der tilsyneladende ikke tale om en ubegrundet pengebinding. Forklaringen på tendensen til faldende afkastningsgrad skal således ikke mindst søges i indtjeningsevnen.

b) Indtjeningsevnen

Omsætning og bruttofortjeneste (der her er lig dækningsbidraget) er stadig stigende. Derimod er både indtjeningsbidrag og overskud aftagende fra 1999 til 2000, men stigende fra 2000 til 2001, således at der for perioden som helhed er tale om en mindre stigning.

Overskudsgraden er aftagende i hele perioden. Da dækningsgraden er konstant, må dette skyldes, at kapacitetsomkostningerne i procent stiger mere end omsætningen og dækningsbidraget.

Det er et plus, dersom dette illustreres ved beregning af relevante indekstal.

Det er et plus, hvis konklusionen ikke for kategorisk. Udviklingen er aftagende, men ikke så voldsomt, at det er umiddelbart faretruende.

c) Likviditeten

Posten likvide midler er ikke ubetydelig, der synes ikke at være gældsposter, som virker påfaldende. Niveauet af likviditetsgraderne forekommer tilforladeligt og giver ikke anledning til bemærkninger. Pengestrømsopgørelserne tyder på, at likviditetsforskydningerne fra drift, dvs. de indbetalte indtjeningsbidrag, både kan betale de finansielle udbetalinger til renter og afdrag og derudover give finansielt råderum til investeringer i værdipapirer. Likviditeten synes således ikke at give anledning til bekymring.

Det er også her et plus, dersom konklusionerne ikke er alt for håndfaste. Det kan f.eks. nævnes, at på længere sigt er virksomhedens drift afgørende for likviditeten.

Det er også et plus, dersom andre kilder til likviditet nævnes, f.eks. muligheden for salg af værdipapirer.

Opgave I.2 (10%)

Der kan være tale om en gennemgang af

1) Hvilke virksomheder der er indeholdt i de forskellige klasser, og

2) hvilke regler der gælder for de forskellige klasser.

Pensum findes som udgangspunkt på siderne 20-23 i *Årsrapport og virksomhedsanalyse*.

Der bør lægges vægt på, at der fremhæves overordnede kendetegn, som f.eks.

Klasse A: Personligt ejede virksomheder, som ikke er pligtige til at aflægge årsrapport.

Klasse B: Små selskaber som skal aflægge årsrapport og anvende lovens skemaer og udarbejde både årsregnskab og ledelsesberetning.

Klasse C: Middelstore og store selskaber som bl.a. skal udarbejde pengestrømsanalyse og følge flere af det værdibaserede regnskabs principper (aktivere udgifter til udvikling, anvende selvkostprincippet). Forskellen på middelstore og store selskaber er ikke mindst, at de middelstore (og små) selskaber ikke behøver at oplyse deres omsætning, dersom visse betingelser er oplyldt.

Klasse D: Statslige og børsnoterede selskaber, som skal følge regler, der peger mod de krav, som stilles på internationale kapitalmarkeder.

Opgave I.3 (10%)

Det skal nævnes, at såvel fortjeneste og tab føres via resultatopgørelsen, gerne med henvisning til de relevant regler.

Det er et plus, dersom der derudover nævnes punkter som f.eks.:

Det er en nyskabelse, at også urealiserede fortjenester skal med i resultatopgørelsen, hvorved urealiserede værdistigninger indgår i overskuddet; denne bestemmelse gælder kun ved værdipapirer. Den har tidligere været kendt fra bankernes regnskaber.

Der er her tale om en anvendelse af det værdibaserede regnskabs principper og et brud med forsigtighedsprincippet.

Opgave I.4 (10%)

En gennemgang og diskussion af forsigtighedsprincippet findes i lærebogen f.eks. på siderne 47-50. Der findes fyldige henvisninger i lærebogens indeks.

Der er et plus, dersom det f.eks. nævnes, at der i den ny årsregnskabslov findes en tendens til, at der lægges mindre vægt på forsigtighedsprincippet.